بسم الله الرحمن الرحیم
پسندیده

طراحی راهبردهای توسعه منطقه‌ای هوشمند

Designing a Smart Specialization Strategy

دکتر علی ملکی – پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف

زمستان ۱۳۹۷

نمایش فیلم- معرفی نمادها برگرفته از افسانه‌های اروپایی

غول‌ها، نماد صنایع بزرگ غافل از تحولات فناورانه و نوآورانه روز دنیا

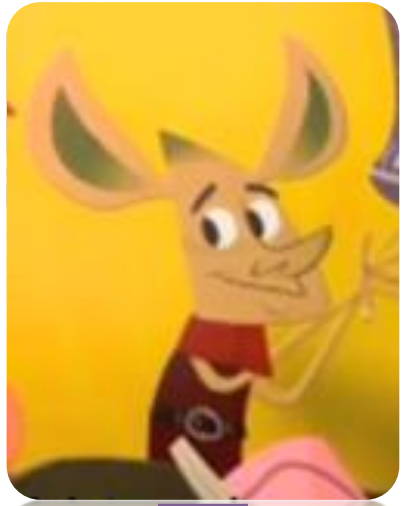

گابلین‌ها، نماد صاحبان ایده‌های نوآورانه

کوتوله‌ها، نماد صنایع کوچک، سنتی و استادکاری

نمایش فیلم

پادشاهی هوشمندی

Kingdom of smart

توسعه کشورها و مناطق

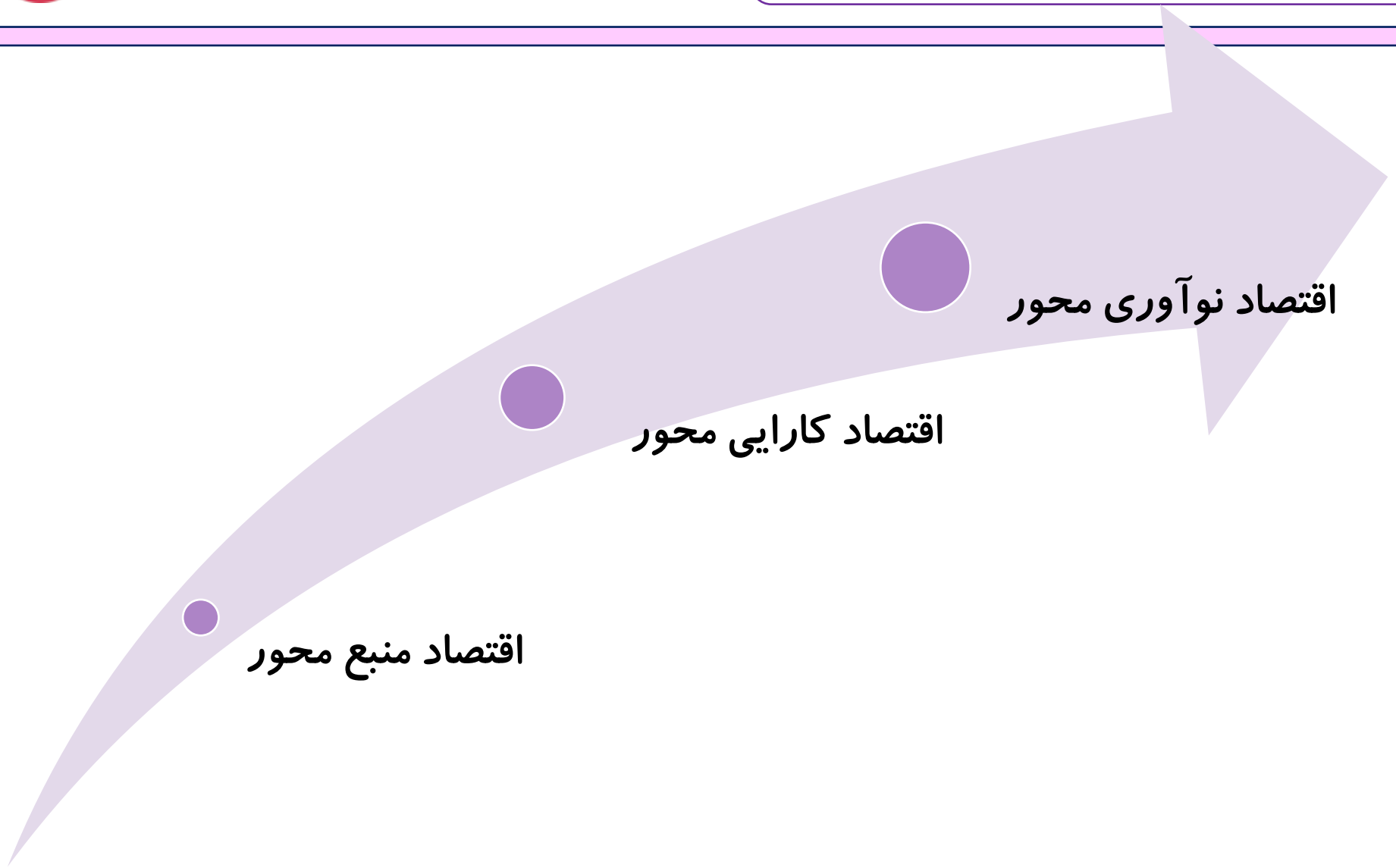

توسعه‌منطقه‌ای هوشمند

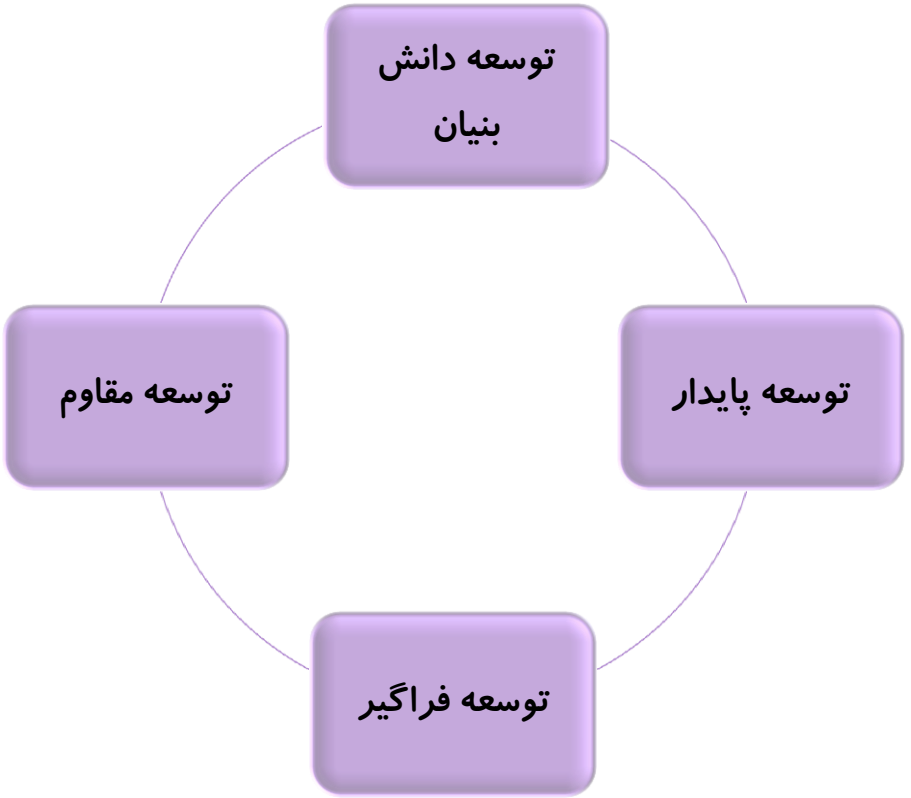

مقایسه ساده بین اقتصاد مبتنی بر منابع و اقتصاد مبتنی بر دانش	
ارزش صادرات غیرنفتی ایران در سال ۹۶	۴۶/۹ میلیارد دلار
وزن صادرات ایران در سال ۹۶	۱۳۲ میلیون تن
ارزش هر تن صادرات ایران	۳۵۵ دلار
قیمت گوشی آیفون ۱۰	۱۲۶۵ دلار
وزن یک گوشی آیفون ۱۰	۱۷۴ گرم
قیمت هر گرم آیفون ۱۰	۷/۳ دلار
هر ۴۸ گرم آیفون ۱۰	۱ تن صادرات غیرنفتی ایران
هر یک گوشی آیفون ۱۰	۳/۵ تن صادرات غیرنفتی ایران

- از نظر قوانین محیط زیستی عسلویه باید همین امروز تعطیل شود و اگر بخواهیم استانداردهای بین المللی در حوزه محیط زیست را رعایت کنیم می بایست ۸۰ درصد از صنایع کشور امروز تعطیل شوند این صنایع شامل نیروگاه ها، پالایشگاه‌ها و حتی صنایع تولید مواد غذایی است.

- ۱۲۰ میلیارد دلار در عسلویه سرمایه گذاری شده است و در حالی که برای جابجایی پالایشگاه‌ها تنها یک میلیارد دلار هزینه لازم بود، اما بر اساس کوتاهی‌های صورت گرفته مردم عسلویه یا باید بمیرند و یا جابجا شوند و یا صنعت گاز و پتروشیمی ما تعطیل شود.

چابهار و عدم توسعه متوازن

- استقرار صنایع و توسعه سواحل مکران همزمان با چالش‌های اجتماعی چابهار
- ۵۶ هزار نفر از ۱۱۲ هزار نفر چابهاری حاشیه نشین هستند.

ماکو و از دست دادن شکوفایی زمان دفاع مقدس

چهارسوال کلیدی S3

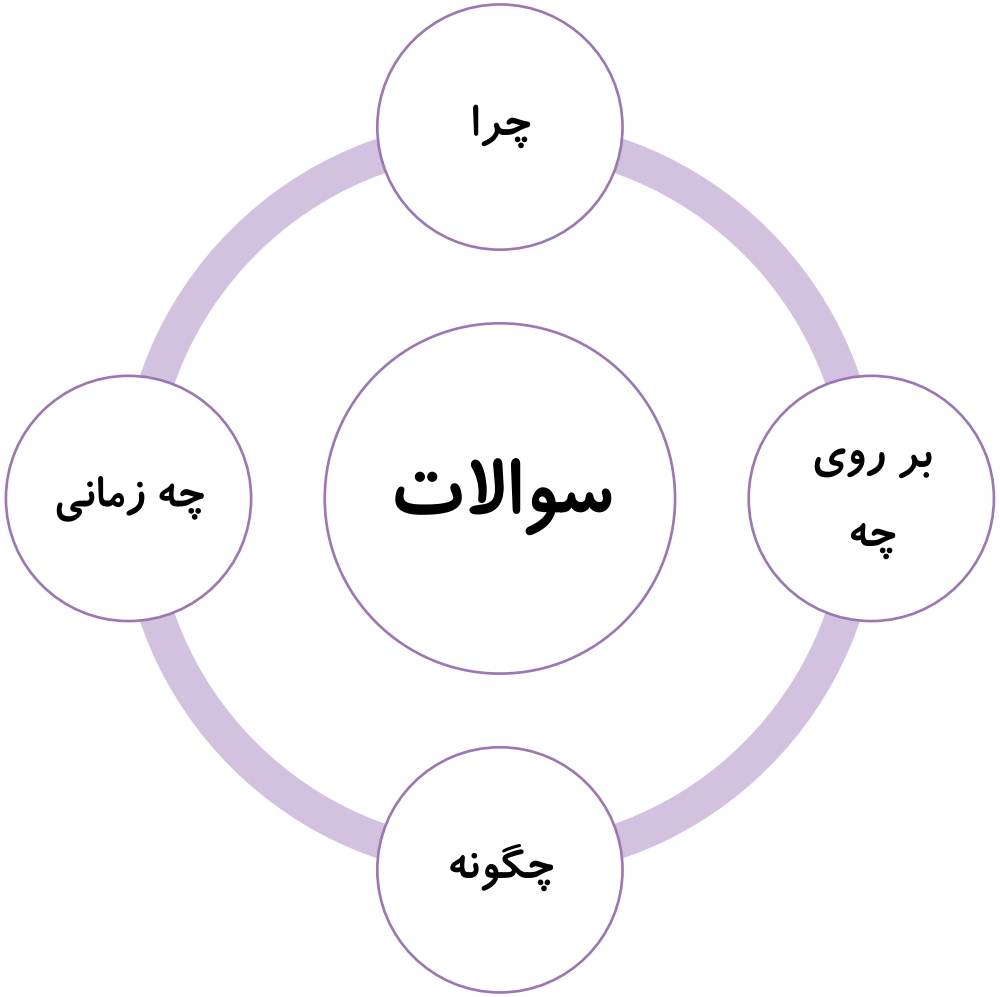

پاسخ به ۴ سوال

چرا؟	پیچیدگی و ویژه بودن نظام های نوآوری با در نظر گرفتن منابع و توانایی محدود دولت
برروی چه؟	بخش‌های منتخب که از طریق مدرن کردن، متنوع کردن، منتقل کردن و ایجاد رادیکالی یافت می‌شوند
چگونه؟	با استفاده از فرایند کشف فرصت‌های کارآفرینی
چه موقع؟	همیشه

انواع تغییرات ساختاری

مثال۱-شهر گلباف کرمان

تولید قالی

متنوع کردن

مبل قالی

مثال۲-شهرمارینیاگرانده

تولید قالب برای ساختن عینک

متنوع کردن

محصولات پلاستیکی

تولید قالب برای پلاستیک

مثال۳-شهرموریز

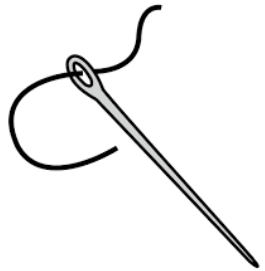

تولید سوزن

منتقل کردن

عینک

مثال۴-شهرلیون

شیمی

صنعت ابریشم

منتقل کردن

پارچه های فنی

مثال ۵- کشور فنلاند

خمیر کاغذ

فناوری نانو

مدرن کردن

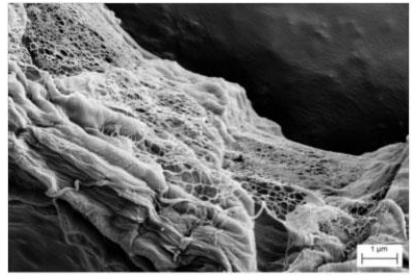

خمیر کاغذ پیشرفته

مثال۶- کشورایران

فناوری آی تی

خدمت تاکسیرانی

مدرن کردن

تاکسی اینترنتی

مثال۷- کشورسوییس

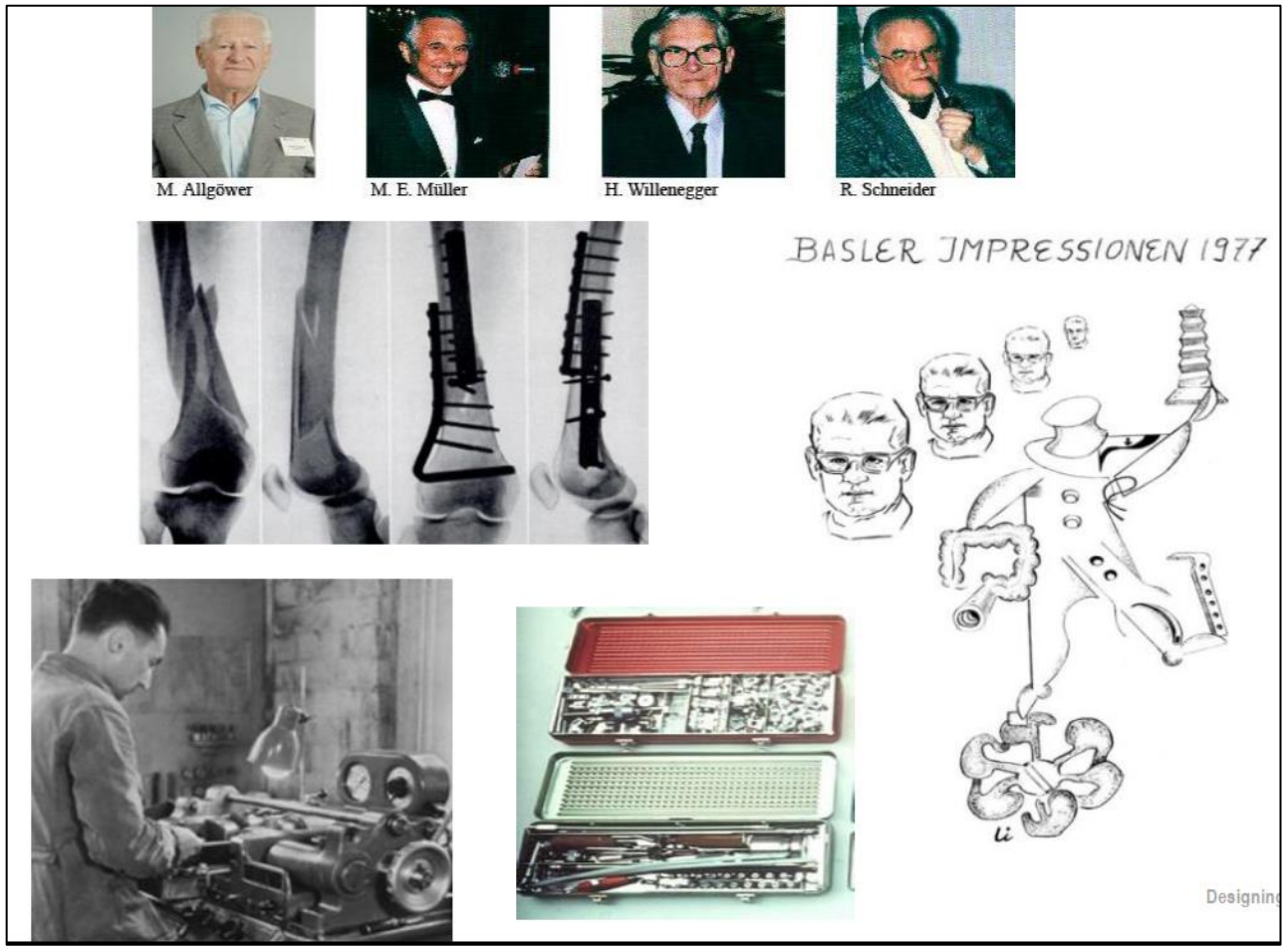

ایجاد رادیکالی

گالیسیا

La Coruña
Santiago de Compostela
LUGO
A CORUÑA
Lugo
GALICIA
Pontevedra
Miño
PONTEVERDA
Orense
Minho
ORENSE
0
50 km
PORTUGAL

بروی چه؟

منابع دریایی

بیوتکنولوژی

گردشگری

فناوری اطلاعات

کشاورزی-غذایی

انرژی

خودروسازی

بیوتکنولوژی در مدیریت منابع دریایی به کار می رود.

محصولات فرهنگی دیجیتال

فناوری اطلاعات در حوزه کشاورزی-غذایی به کار می رود.

توسعه قطعات جدید

مشاوره با دانشگاه MIT و خریداران خارجی

مدرن‌سازی
متنوع‌سازی
انتقال دادن
نوآوری بنیادین(رادیکالی)

هواپیمای بدون سرنشین

فرایند S3

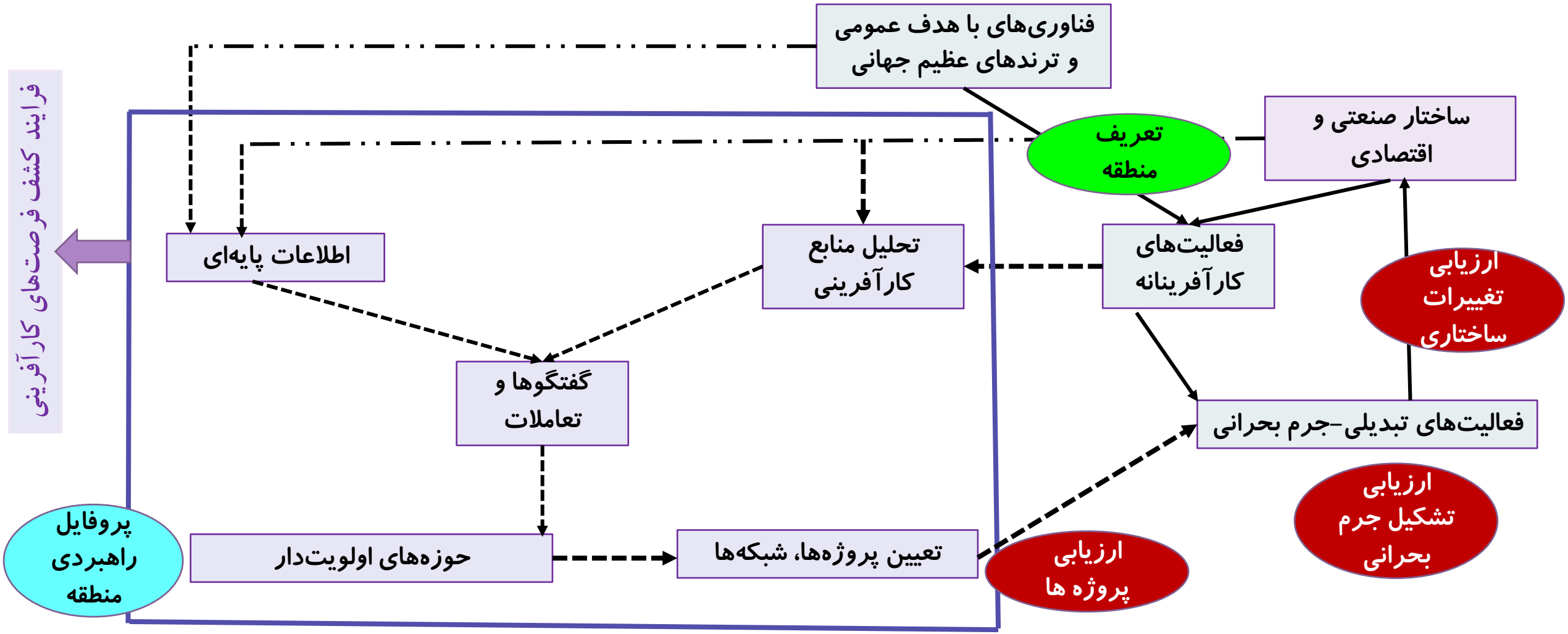
فناوری‌های با هدف عمومی
و ترندهای عظیم جهانی
تعریف
منطقه
ساختار صنعتی و
اقتصادی
فرایند کشف فرصت‌های کارآفرینی
اطلاعات پایه‌ای
تحلیل منابع
کارآفرینی
فعالیت‌های
کارآفرینانه
ارزیابی
تغییرات
ساختاری
گفتگوها و
تعاملات
فعالیت‌های تبدیلی-جرم بحرانی
ارزیابی
تشکیل جرم
بحرانی
پروفایل
راهبردی
منطقه
حوزه‌های اولویت‌دار
تعیین پروژه‌ها، شبکه‌ها
ارزیابی
پروژه ها

S3 در مقابل سیاست های مرسوم نوآوری، مانند لباسی است که خیاط به صورت اختصاصی برای کسی بدوزد در مقابل اینکه آن فرد از فروشگاه لباس آماده تهیه نماید

مطالعه موردی شهر وارملند در سوئد

- ترویج فضای رقابتی
- تعیین پروژه‌های اصلی تحقیقات و نوآوری
- چگونگی سرمایه‌گذاری،
- ساماندهی حضور شرکت‌ها و نمایشگاه‌های بین‌المللی
- ترویج شراکت‌های راهبردی بین‌المللی
- بررسی تاثیر سیاستی ناشی از مزیتگرایی

لزوم وجود دولت هوشمند به عنوان کاتالیزور

- دولت محلی باید از طرق ذیل نقش کاتالیزوری را در فرایند S3 اعمال نماید:
  - از طریق ایجاد ظرفیت‌های سازمانی در بخش دولتی
  - ارتقا شبکه‌ها و زنجیره‌های ارزش موجود
  - چابک سازی فرایندهای مختلف در زنجیره

- یک دولت هوشمند در صورتی که ظرفیت نهادی و رهبری سیاسی داشته باشد می‌تواند در نوآوری و توسعه تفاوت‌های زیادی ایجاد نماید.
- پیش فرض داشتن یک دولت هوشمند در S3امری ضروری است ولی دولت هوشمند معمولا کمتر یافت می‌شود و نوآوری بخش دولتی به دلیل نبود پایش و ارزیابی، نبود بازخورد و یادگیری و ترس از شکست محدود شده است.
- کوچک شدن دولت بر توسعه مناطق تاثیر منفی دارد چون دولت یک فعال کلیدی در زمینه نوآوری در مناطق و حل چالش‌های اجتماعی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته است.

جمع‌بندی

- هدف S3، دستیابی به تغییرات ساختاری در اقتصاد است.
- S3 به دنبال انتخاب و تنظیم اولویت‌ها است.
- سطح مناسب S3 ذیل صنعت و فراتر از سطح پروژه است.
- S3 به مجوعه ای از شواهد نیازمند است.
- S3 از منابع کارآفرینی موجود در منطقه استفاده می کند.
- فرایند کشف فرصت‌های کارآفرینی مهم‌ترین فرایند S3 است.
- S3 برای تمام مناطق قابل پیاده سازی است.
- مناطق نمی‌توانند در تمام حوزه‌ها به مزیت دست یابند.
- دولت ظرفیت‌های محدودی دارد و نمی‌تواند از تمام بخش‌ها به یک شکل حمایت کند.
- یک منطقه باید بین حوزه‌های گوناگون، چند مورد محدود را انتخاب نموده و مزیت‌گرایی نماید
- این مزیت‌گرایی محدود به بخش‌های با فناوری بالا در اقتصاد نمی‌شود و در تمام بخش هایی که توان کارآفرینی در آن وجود دارد قابل به کار بردن است

با تشکر از توجه شما

پایان